Gemeente Amsterdam
Dienst Werk en Inkomen

Voorlegger DT vergadering:

3 juli 2012

Agendapunt

Onderwerp

School en schuld

Gevraagd besluit

1. Kennis nemen van bevindingen onderzoek validiteit cijfers
2. Akkoord gaan met voorbereiden en uitvoeren nieuwe aanbesteding

Beoogd resultaat

Smart formuleren

De voorgelegde besluitvorming moet leiden tot:

1. Door het (onder)kennen van zwakke plekken in de controle- en verantwoordingscyclus, alsmede van de verbeterpunten in de managementrapportage binnen de huidige contractafspraken zal bij een nieuwe aanbesteding een heldere verantwoordingssystematiek worden geformuleerd en zullen er eenduidige afspraken worden vastgelegd over de wijze waarop cijfers en resultaten vastgelegd en geïnterpreteerd moeten worden;
2. Na afronding van een nieuwe aanbesteding School en Schuld wordt de uitvoering aan het onderdeel (preventieve) schuldhulpverlening aan jongeren uit het begrotingsprogramma 'Versterken schuldhulpverlening' en het "Deltaplan tegen schulden" van wethouder Ossel voortgezet. Beoogd resultaat is jaarlijks 900 jongeren die deelnemen aan het project School en Schuld.

Evaluatie criteria

Vermeld op basis van welke criteria gemeten wordt in hoeverre het beoogde resultaat behaald is

1. In het nieuwe bestek en contract zullen concrete verantwoording- en controle maatregelen worden opgenomen, evenals een heldere instructie voor de levering van objectieve en controleerbare managementrapportages. Deze cijfers zullen op basis van vooraf geformuleerde criteria via een steekproef jaarlijks gecontroleerd moeten kunnen worden
2. Een nieuw contract dat zowel inhoudelijk, beleidsmatig en bestuurlijk in lijn is met de verscherpte controlecyclus. Daarbij wordt het aantal jongeren dat deelneemt aan het project gemonitoord en in het verlengde van de aangescherpte beleidsmatige lijn worden de resultaten van de trajecten geëvalueerd.

Context

Vermeld de (bestuurlijke) context van het onderwerp (aanleiding, eerder genomen besluiten over het onderwerp, etc.)

(Preventieve) jongerenschuldhulpverlening vormt een belangrijk onderdeel van het begrotingsprogramma 'Versterken schuldhulpverlening' en het 'Deltaplan tegen schulden' en is opgenomen in het Meerjarenbeleidsplan Inkomen en Armoedebestrijding 2012-2015 Een belangrijke pijler van (preventieve) schuldhulpverlening aan jongeren is het voorkomen van schulden door middel van laagdrempelige hulpverlening en het vroegtijdig bieden van advies en ondersteuning bij financiële vragen en problemen om daarmee te voorkomen dat echte schulden ontstaan of bestaande schulden oplopen en onbeheersbaar worden.
Uit een onderzoek van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid blijkt dat 16

% van de jongeren onder de 25 jaar (problematische) schulden heeft. Jongeren beginnen al vroeg met het maken van schulden. Niet alle jongeren blijken voldoende "geldbesef" te hebben en sparen is niet voor alle jongeren gebruikelijk. Deze situatie wordt door meerdere onderzoeken bevestigd, bijvoorbeeld van CentiQ, *financieel inzicht en gedrag van 8 tot 18 jarigen in Nederland*:, of het proefschrift The transition to post secondary vocational education: students' entrance, experiences, and attainment van Louise Elffers 2011 UvA.
Het project School en Schuld richt zich op leerlingen van ROC's die deelnemen aan een beroepsgerichte opleiding en na afronding van de opleiding uitstromen naar de arbeidsmarkt.

In de afgelopen jaren heeft de wethouder (Ossel) meermalen het belang benadrukt van preventieve schuldhulpverlening aan jongeren. Het project School en schuld heeft hij in dat kader ook bezocht en in de media onder de aandacht gebracht.

Het project School en schuld is oorspronkelijk in schooljaar 2007/2008 als pilot uitgevoerd in 10 vestigingen van ROC's in Amsterdam. De ervaringen met dit project hebben ertoe geleid dat de gemeente destijds heeft besloten om het project met ingang van september 2009 uit te rollen over alle ROC's in Amsterdam: het ROC-ASA en het ROC van Amsterdam.

Toelichting gevraagd besluit

Licht het gevraagde besluit toe. Besteed hierbij aandacht aan de probleem-analyse, doelformulering, en strategiebepaling

1. Kennis nemen van bevindingen onderzoek validiteit cijfers

In het huidige contract zijn de volgende doelstellingen opgenomen: Tenminste 500 scholieren per jaar dienen een beroep te doen op het informatie- en adviesspreekuur en tenminste 150 scholieren per jaar dienen gebruik te maken van een schuldhulpverleningstraject (= meerdere contactmomenten met als doel om een regeling tot stand te brengen)

Westerbeek heeft de afgelopen 2,5 jaar de volgende resultaten behaald:

Contractnorm	2009	2010	2011
Tenminste 500 scholieren per jaar dienen een beroep te doen op het informatie- en adviesspreekuur	Opstart project (okt 2009 kwartierma ken op ROC's)	726 aanmeldingen	834 aanmeldingen
Tenminste 150 (= 30 %) scholieren per jaar dienen gebruik te maken van een schuldhulpverle-ningstraject		Informatie 27% Hulp bij formulier 20 % Enkelvoudige betaalafspraak 12 % Meervoudige. betaalafspraak 30 % Jongeren Sanerings-krediet 3 % Onbekend 8 %	Informatie 26 % Hulp bij formulier 22 % Enkelvoudige betaalafspraak 11 % Meervoudige betaalafspraak 26 % Jongeren Saneringskrediet 2 % Onbekend 13%

Qua percentages kan gesteld worden dat Westerbeek de resultaatverplichtingen heeft behaald. Over 2010 is een percentage van 45 % van de leerlingen geholpen met een vorm van schuldhulpverlening, in 2011 lag het percentage op 39 %. Daarnaast heeft het ROC verklaard dat de aanwezigheid van Westerbeek binnen de zorgstructuur van de school een belangrijke bijdrage levert in het oplossen van problemen bij leerlingen. De ROC's hebben de indruk dat dit een positieve uitwerking heeft op het voorkomen van schooluitval.

Het DT heeft bij de laatste verlenging in september 2011 verzocht de validiteit van de cijfers te laten controleren. De IAD heeft hierbij ondersteuning geboden. Het validiteitsonderzoek heeft als doel het vaststellen van de juistheid van de cijfers School en Schuld, zoals deze door Westerbeek zijn verantwoord aan DWI. Het gaat hierbij om de cijfers over het aantal afgeronde trajecten in 2011 en het aantal aanmeldingen per categorie hulpvraag in 2011. In het onderzoek zijn:

- de gerapporteerde resultaten door Westerbeek beoordeeld;
- een deelwaarneming/steekproef uitgevoerd door de kwaliteitsconsulent op locatie op basis van een meetpuntenset.

Op basis hiervan is de conclusie getrokken dat het aantal afgeronde trajecten in 2011 juist is en het aantal aanmeldingen per categorie hulpvraag juist is. De conclusie is dat de resultaten van School en Schuld over 2011 juist zijn.

Overige bevinding van het validiteitsonderzoek is dat de eerdere rapportage van Westerbeek onvoldoende inzicht gaf in de werkelijke resultaten. Zo was er onduidelijkheid over het aantal (unieke) aanmeldingen in 2011, het aantal no show (verschillende aantallen) en de categorie 'onbekend' (niet toegelicht). Het bieden van inzicht in deze cijfers heeft geleid in vertraging van de rapportage en daarmee de oplevering van het validiteitsonderzoek.

Verder is geconstateerd dat er geen sprake is ven een geautomatiseerde administratie die is ingericht om de resultaten systematisch te registreren en te rapporteren. Dit maakt de administratie kwetsbaar als het gaat om betrouwbaarheid, controleerbaarheid en continuïteit. Volledige inzicht in trajecten kon alleen na aanvullende persoonlijke toelichting van medewerkers worden verkregen.

Hieruit blijkt dat de controle- en verantwoordingscyclus onvoldoende is vastgelegd en een aantal zwakke plekken kent. Dit kan worden verklaard doordat het contract in 2009 regel- en controlearm is ingericht. Noch Westerbeek, noch de ROC's hoefden op leerlingenniveau rapportages bij te houden over de verrichtingen. In zijn algemeenheid kan wel gesteld worden dat Westerbeek in de afgelopen jaren een transparante en integere partner is geweest, die alle medewerking heeft verleend aan het verstrekken van relevante informatie. De kwaliteit van dienstverlening wordt zowel door de ROC's als de project-/ kwaliteitsconsulent van DWI als goed, bekwaam en betrouwbaar beoordeeld.

Op basis van de steekproef wordt geconcludeerd dat er bij een voortzetting van het project een betere verantwoordingssystematiek moet worden ingebouwd, waarbij de vastlegging van gegevens voor alle partijen eenduidig, transparant en herleidbaar is. Het is van belang dat bij een nieuwe aanbesteding in het bestek nieuwe, aangescherpte eisen worden gesteld ten aanzien van resultaten, meetpunten, rapportage en

verantwoording. In plaats van afrekening per dagdeel, zal moeten worden overgegaan naar afrekening per leerling en per geleverd product.

Tot slot: de HvA zal in samenwerking met de HvU de komende weken een onderzoek uitvoeren naar de effectiviteit van schuldhulpverlening aan jongeren. Project School en Schuld zal hierin worden betrokken.

2. Akkoord gaan met voorbereiden en uitvoeren nieuwe aanbesteding

Project School en schuld past in de beleidsdoelstelling zoals opgenomen in het Deltaplan tegen schulden en het (concept) Meerjarenbeleidsplan 2012 -2015. Voortzetting van het project ligt daarom voor de hand, mede omdat jongeren als gevolg van een te laag inkomen niet bij de reguliere schuldhulpverlening terecht kunnen en het jongerensaneringskrediet een maatregel is die pas op een (te) laat moment kan worden ingezet (dreigende schulden). Voorkomen is beter dan genezen; School en schuld is hiervoor één van de instrumenten. Bij een nieuwe aanbesteding zal, zoals onder 1 aangegeven meer nadruk worden gelegd op herleidbare controle- en verantwoordingsafspraken.

Relatie programma Nieuwe Werkwijze

Vermeld de relatie met het programma NWW en de eventuele uitkomst van behandeling in de stuurgroep NWW

School en schuld heeft geen directe relatie met programma 8 van het programma Nieuwe Werkwijze. Programma 8 richt zich op jongeren die zich gemeld hebben bij DWI, terwijl de doelgroep van School en Schuld zich (nog) niet hebben gemeld bij DWI; zij zijn schoolgaand.

Dienstverlening

Vermeld de gevolgen van het te nemen besluit voor de klanten van DWI, en geef aan welke maatregelen genomen gaan worden om de dienstverlening te waarborgen

Door akkoord te gaan met het voorliggende besluit zal de (kwaliteit van) dienstverlening gewaarborgd kunnen worden.

Financiële paragraaf

Vermeld de financiële aspecten van het onderwerp (incl. dekkingsvoorstel)

De kosten van het project worden gedekt door middelen uit het Armoedebudget. Jaarlijks wordt er rekening gehouden met een bedrag ter hoogte van ongeveer ,-. Zie overzicht hieronder. Het project is daarmee goedkoper dan wat aanvankelijk in 2009 en 2010 werd begroot). In het verdeelvoorstel voor de Armoedemiddelen voor 2013 wordt het bedrag van ten behoeve van School en Schuld meegenomen.

Uitgaven en prognose

2010 (realisatie)	2011 (realisatie)	2012 (verdeelvoorstel Armoede)	2013 (verdeelvoorstel Armoede)

Risicoparagraaf

Vermeld de financiële, beleidsmatige, bestuurlijke, etc. risico's die aan het te nemen besluit verbonden zijn, en welke maatregelen genomen worden om die risico's te beheersen	Er zijn geen risico's verbonden aan voorliggend besluit. Indien het DT niet akkoord gaat met voorstel 2 en 3 kan dit leiden tot een bestuurlijk risico en vragen in de raad en/ of wethouder omdat de beleidsdoelstelling van het begrotingsprogramma 'versterken schuldhulpverlening' niet gehaald worden. Tevens wordt de zorgstructuur van de ROC's verzwakt (discipline schuldhulpverlening wordt niet beheerst) en wordt de dienstverlening aan de leerlingen beperkt zonder dat hier een goed alternatief voor beschikbaar is. AJZ) geeft aan dat het risico in geval van contractverlening voor een korte periode te verwaarlozen is, vooral als er medio 2012 besloten wordt tot een nieuwe aanbesteding.
	Uitkomsten intern/extern advies
Beleid – uitvoering binnen DWI - JZ	RVE manager (. : Akkoord met voorliggend besluit, inkoop is gedurende de aangegeven periode noodzakelijk voor de kwaliteit van dienstverlening en continuïteit van het project. De bevindingen van de IAD zijn opgenomen in deze voorlegger. De voorlegger is afgestemd met IAD (
Uitkomst overleg gemeente intern (CoFin, DJZ, SB, Sociale Alliantie, Stadsdelen)	nvt.
Uitkomst overleg gemeente extern (VNG, Wigo4it, Divosa, Ministerie, G4, etc.)	Er is voor dit voorgelegde besluit geen advies gevraagd bij externe (gemeentelijke) instanties
	Ondernemingsraad DWI
Vermeld de relatie met de OR; geef aan of het onderwerp eventueel TKN, voor advies of voor instemming aan de OR moet worden voorgelegd	Er is geen relatie met de raden. Adviesaanvraag is voor dit voorgelegde besluit niet van toepassing
	Clientenraad DWI – WSW Raad
Vermeld de relatie met de raden, en geef aan of het onderwerp eventueel voor advies aan de raden moet worden voorgelegd	Er is geen relatie met de raden. Adviesaanvraag is voor dit voorgelegde besluit niet van toepassing
	Privacy, Informatiebeveiliging en Bedrijfscontinuïteit (PIB)
Vermeld de gevolgen van het te nemen m.b.t. PIB, en de te nemen maatregelen	Het voorgenomen besluit heeft geen gevolgen voor PIB; er hoeven geen maatregelen genomen te worden

Datum behandeling in Staf, B&W, Commissie, Gemeenteraad

Vermeld de gevraagde data, indien bestuurlijke besluitvorming aan de orde is in deze gremia

nvt

Datum midweek - weekendmap

Vermeld de datum van de betreffende map, indien het onderwerp via de map aan de wethouder wordt voorgelegd (i.p.v. stafbespreking)

nvt

Kabinet: ja (reden) / nee

Vermeld de reden waarom het onderwerp een vertrouwelijk karakter heeft

nee

Voorlichting en communicatie

Binnen DWI

Na afronding van de aanbestedingsprocedure zal hierover binnen DWI (klantmanagement) gecommuniceerd worden

Binnen de gemeente

Na afronding van de aanbestedingsprocedure zal gecommuniceerd worden met de ROC's Ook de wethouder zal geïnformeerd worden.

Buiten de gemeente

nvt

Stukken

Meegestuurd

geen

Ter inzage gelegd

geen

Behandelend ambtenaar (naam, afdeling, telefoonnummer)

– Beleid -

– Beleid –

– Inkoop en Contractbeheer –

Verantwoordelijk directeur (naam)

Besluit DT